

INFOLEX PASTABA: 2021 06 29 įstatymu Nr. XIV-471 (TAR, 2021, Nr. 2021-15850) nustatyta, kad:

- iki įstatymo Nr. XIV-471 įsigaliojimo (2022 01 01) pradėtos korupcijos rizikos analizės ar antikorupeciniai teisės aktų ar jų projektų vertinimai atliekami pagal iki įstatymo Nr. XIV-471 įsigaliojimo galiojusią tvarką;
- iki įstatymo Nr. XIV-471 įsigaliojimo pradėtos informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo procedūros atliekamos pagal iki įstatymo Nr. XIV-471 įsigaliojimo galiojusią tvarką;
- Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais ir Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais plano įsigaliojimas ir teisiniai santykiai iki jų įsigaliojimo reglamentuojami taip, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 25 straipsnio 5 dalyje;
- iki įstatymo Nr. XIV-471 įsigaliojimo parengti kiti korupcijos prevencijos planavimo dokumentai galioja iki juose nurodytų terminų pabaigos; pasibaigus juose numatytiems terminams, korupcijos prevencijos planavimo dokumentai rengiami pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS Į S T A T Y M A S

2002 m. gegužės 28 d. Nr. IX-904
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

Šis įstatymas nustato pagrindinius korupcijos prevencijos ir nacionalinio saugumo stiprinimo mažinant korupcijos keliamas grėsmes principus, tikslus ir uždavinius viešajame ir privačiame sektoriuose, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės ir jų teisinius pagrindus, korupcijos prevencijos subjektus bei jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

- 1. Atsparumo korupcijai lygis** – dydis, rodantis viešojo sektoriaus subjekto atsparumą korupcijai.
- 2. Korupcija** – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje.
- 3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas** – procedūra, kuria nustatomi korupcijos rizikos veiksniai viešojo sektoriaus subjekto veikloje.
- 4. Korupcijos prevencija** – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.
- 5. Korupcijos rizika** – tikimybė, kad viešojo ar privataus sektoriaus subjekto veiklos srityje gali pasireikšti korupcija.
- 6. Korupcijos rizikos analizė** – korupcijos rizikos ir jos veiksnių tam tikroje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese, apimančiame vieno ar kelių viešojo sektoriaus subjektų veiklos sritis, nustatymas ir nagrinėjimas antikorupeciniu požiūriu.
- 7. Korupcijos rizikos valdymas** – viešojo sektoriaus subjekto vidaus kontrolės sudedamoji dalis, apimanti korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą ir priemonių, kurios mažina korupcijos riziką, parinkimą, jų įgyvendinimą, pasiektų rezultatų vertinimą.
- 8. Korupcijos rizikos veiksniai** – priežastys, sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.
- 9. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos:**
  - 1) kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas;
  - 2) nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, valstybės paslapties atskleidimas, neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą, tarnybos paslapties atskleidimas, dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu;
  - 3) kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

10. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

11. **Privataus sektoriaus subjektas** – juridinis asmuo, išskyrus nurodytą šio straipsnio 14 dalyje.

12. **Savarankiška įstaiga** – Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, ministerija, Lietuvos bankas, savivaldybės administracija ar kita valstybės ar savivaldybės įstaiga, kuri nėra pavaldi jokiai kitai įstaigai ar institucijai ir (ar) nėra priskirta kitos įstaigos ar institucijos valdymo sričiai.

13. **Teisės aktų ar jų projektų antikorporcinis vertinimas** – esamo ir (ar) numatomo teisinio reguliavimo vertinimas antikorporciniu požiūriu ir teisinio reguliavimo trūkumų, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai, nustatymas.

14. **Viešojo sektoriaus subjektai** šiame įstatyme suprantami kaip:

1) savarankiška įstaiga, kita valstybės ar savivaldybės įstaiga;
2) viešoji įstaiga, kurios vienas iš steigėjų ar dalininkų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga ar šios dalies 3 ar 4 punkte nurodytas viešojo sektoriaus subjektas;

3) valstybės ar savivaldybės įmonė, taip pat akcinė bendrovė bei uždaroji akcinė bendrovė, kurios visos akcijos ar jų dalis, suteikianti daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei, vienai ar kelioms savivaldybėms;

4) šios dalies 3 punkte nurodytų bendrovių patronuojamoji (dukterinė) akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, taip pat visos kitos su šiomis bendrovėmis per paskesnių eilių patronuojamąsias (dukterines) bendroves susijusios patronuojamosios (dukterinės) bendrovės, išskyrus subjektus, kurie įsteigti kitoje valstybėje ir veikia pagal tos valstybės teisės aktus.

15. **Viešojo sektoriaus subjekto darbuotojas** – asmuo, kurį su viešojo sektoriaus subjektu sieja tarnybos ar darbo santykiai, išskyrus pareigas, kurioms netaikomi išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos reikalavimai, einantį asmenį.

16. **Viešojo sektoriaus subjekto vadovas** – vienasmenis viešojo sektoriaus subjekto valdymo organas.

17. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3 straipsnis. Korupcijos prevencijos tikslai ir uždaviniai

1. Korupcijos prevencija siekiama stiprinti nacionalinį saugumą, kurti socialinę gerovę, didinti administracinių, viešųjų ir kitų viešojo sektoriaus paslaugų teikimo kokybę, saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę, kad korupcija kuo mažiau trukdytų plėtoti demokratiją ir ekonomiką.

2. Pagrindiniai korupcijos prevencijos uždaviniai yra šie:

- 1) kurti korupcijai atsparią aplinką;
- 2) didinti antikorporcinį sąmoningumą;
- 3) sistemškai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, mažinti korupcijos riziką;
- 4) sudaryti prielaidas darniam ir veiksmingam korupcijos prevencijos subjektų sistemos veikimui;
- 5) mažinti ekonomines korupcijos paskatas;
- 6) užtikrinti aktyvų privataus sektoriaus subjektų ir visuomenės įsitraukimą į korupcijos prevenciją;
- 7) skatinti skaidrų, sąžiningą ir atvirą administracinių, viešųjų ir kitų paslaugų teikimą.

4 straipsnis. Korupcijos prevencijos principai

Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

1) teisėtumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą; korupcijos prevencijos subjektai turi užtikrinti, kad savo veiksmais ar neveikimu jie nesudarys sąlygų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams;

2) visuotinio – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

3) sąveikos – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

4) nuolatinumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo atitinkamam subjektui, kuris pagal savo kompetenciją įgaliotas įgyvendinti tokius pasiūlymus;

5) proporcingos korupcijos prevencijos veiklos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma atsižvelgiant į viešojo sektoriaus subjekto dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, o priemonės taikomos tik tos, kurios būtinos korupcijai atspariai aplinkai sukurti, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos;

6) subsidiarumo – už korupcijos rizikos valdymą pirmiausia atsakingi patys viešojo sektoriaus subjektai ar privataus sektoriaus subjektai; savarankiška įstaiga, kuriai viešojo sektoriaus subjektas pavaldus, atskaitingas ar priskirtas pagal valdymo sritį, ir (ar) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba siūlo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ar pati jas įgyvendina tik tiek, kiek tai reikalinga korupcijos rizikai šiame subjekte veiksmingai suvaldyti;

7) skaidrumo – korupcijos prevencijos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira visuomenei;

8) asmens teisių apsaugos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

9) įtraukimo – į korupcijos prevenciją įtraukiama pilietinė visuomenė; viešojo sektoriaus subjektai imasi, o privataus sektoriaus subjektai gali imtis priemonių, skirtų jų darbuotojų antikorpuciniam sąmoningumui didinti, teikti visuomenei informaciją apie antikorpucinės aplinkos kūrimą ir skatinti prisidėti prie jos kūrimo.

5 straipsnis. Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistema

1. Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą sudaro:

- 1) korupcijos prevencijos priemonės;
- 2) antikorpucinio sąmoningumo didinimas;
- 3) personalo patikimumo užtikrinimas;
- 4) kitos įstatymuose nurodytos veiklos ar priemonės, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka ar didinamas atsparumas korupcijai.

2. Pagrindinės korupcijos prevencijos priemonės yra šios:

- 1) korupcijos rizikos analizė;
- 2) korupcijos prevencijos planavimo dokumentai;
- 3) teisės aktų ar jų projektų antikorpucinis vertinimas;
- 4) pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;
- 5) korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;
- 6) korupcijos rizikos valdymo vertinimas;
- 7) atsparumo korupcijai lygio nustatymas;
- 8) antikorpucinių elgesio standartų diegimas.

II SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS IR ANTIKORUPCINIO SĄMONINGUMO DIDINIMAS

6 straipsnis. Korupcijos rizikos analizė

1. Korupcijos rizikos analizę atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka, kuri yra skelbiama viešai.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba, nustatydamą būtinybę atlikti korupcijos rizikos analizę tam tikroje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese, apimančiame vieno ar kelių viešojo sektoriaus subjektų veiklą, nagrinėja išvadas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo (jeigu atitinkamoje veiklos srityje ar procese buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas), korupcijos rizikos valdymo vertinimus, su jais susijusią informaciją, kitą Specialiųjų tyrimų tarnybos turimą ir prieinamą informaciją, atsižvelgdama į Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus patvirtintus korupcijos prevencijos prioritetus.

3. Valstybės ar savivaldybės veiklos sritis ar procesas, kuriame bus atliekama korupcijos rizikos analizė, atrenkami atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

1) yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti viešojo sektoriaus subjekto darbuotojus ar jų priimamus sprendimus;

2) nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitoje panašioje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese ir yra pagrindo manyti, kad tokio pobūdžio korupcijos rizika gali būti ir šioje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese;

3) priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia suinteresuoto asmens nauda, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, kontrolės ar priežiūros vykdymu;

4) kontrolės, priežiūros ar teisėsaugos institucijos nustatė valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų;

5) gauta kitos pagrįstos informacijos apie valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese esamus korupcijos rizikos veiksnius.

4. Sprendimą atlikti korupcijos rizikos analizę priima Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 2 dalyje nurodytus duomenis ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytus kriterijus.

5. Specialiųjų tyrimų tarnyba apie priimtą sprendimą atlikti korupcijos rizikos analizę raštu informuoja viešojo sektoriaus subjektą, kurio veikla bus analizuojama.

6. Specialiųjų tyrimų tarnyba, atlikusi korupcijos rizikos analizę, pateikia viešojo sektoriaus subjektui korupcijos rizikos analizės išvados projektą, kuriame pateikia informaciją apie nustatytą korupcijos riziką ir

(ar) jos veiksniai bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksniai.

7. Viešojo sektoriaus subjektas, kurio veikla analizuojama, turi teisę:

1) teikti papildomus duomenis ir informaciją savo iniciatyva;

2) susipažinti su korupcijos rizikos analizės išvados projektu ir pateikti pastabas bei motyvuotus pasiūlymus dėl korupcijos rizikos analizės metu nustatytą korupcijos riziką ir (ar) korupcijos rizikos veiksmų bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymų sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti korupcijos rizikos veiksmus, taip pat gauti paaiškinimus;

3) pasirinkti racionaliausias ir viešojo sektoriaus subjekto veiklos ypatumus geriausiai atitinkantį korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktą rekomendacijų įgyvendinimo būdą arba alternatyvius korupcijos rizikos valdymo būdus;

4) motyvuotai nesutikti su korupcijos rizikos analizės išvadomis dėl korupcijos riziką ir (ar) jos veiksmų arba pasiūlymais sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksmus.

8. Galutinė korupcijos rizikos analizės išvada skelbiama viešai ir pateikiama subjektui, kurio veikla buvo analizuojama.

9. Viešojo sektoriaus subjektas, gavęs iš Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos rizikos analizės išvadą, jeigu joje yra nustatyta korupcijos rizika ir (ar) jos veiksniai bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymai sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksmus, per tris mėnesius nuo išvados gavimo dienos viešai paskelbia savo interneto svetainėje informaciją, kaip yra ar bus įgyvendinami šioje išvadoje pateikti pasiūlymai, ir pateikia Specialiųjų tyrimų tarnybai nuorodą į šią informaciją. Jeigu viešojo sektoriaus subjektas nepritaria korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktiems pasiūlymams, jis viešai paskelbia nesutikimo su pasiūlymais priežastis ir motyvus ir (arba) nurodo alternatyvias priemones, skirtas korupcijos rizikos analizės išvadoje nurodytiems korupcijos rizikos veiksmams pašalinti, bei pateikia Specialiųjų tyrimų tarnybai nuorodą į šią informaciją. Praėjus ne daugiau kaip vieniems metams nuo korupcijos rizikos analizės išvados gavimo dienos viešojo sektoriaus subjektas viešai paskelbia savo interneto svetainėje, kokie veiksmai buvo atlikti ir kokie rezultatai pasiekti mažinant išvadoje nustatytą riziką ir (ar) šalinant rizikos veiksmus, ar buvo įgyvendinti korupcijos rizikos analizės išvadoje pateikti ar alternatyvūs pasiūlymai, arba pagrindžia, kodėl tokių veiksmų nesiimta, ir pateikia Specialiųjų tyrimų tarnybai nuorodą į šią informaciją. Jeigu dėl nustatytos korupcijos rizikos kompleksiško ir sudėtingo viešojo sektoriaus subjekto pagrįstai reikia daugiau laiko korupcijos rizikos analizėje nurodytiems pasiūlymams įgyvendinti ir veiksams, reikalingiems korupcijos rizikai sumažinti ar pašalinti, atlikti, viešojo sektoriaus subjektas, suderinęs su Specialiųjų tyrimų tarnyba, gali pateikti šioje dalyje nurodytą informaciją praėjus daugiau kaip vieniems metams.

10. Specialiųjų tyrimų tarnyba apibendrina ir viešai skelbia informaciją apie viešojo sektoriaus subjektų veiksmus mažinant nustatytą korupcijos riziką ir (ar) šalinant korupcijos rizikos veiksmus.

11. Korupcijos rizikos analizės metu surinkta informacija gali būti naudojama kitoms korupcijos prevencijos priemonėms taikyti ir kitiems Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 7 straipsnyje nustatytiems Specialiųjų tyrimų tarnybos uždaviniams įgyvendinti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka.

12. Korupcijos rizikos analizės atlikimo tikslais negali būti naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės.

7 straipsnis. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai

1. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai yra šie:

- 1) Nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais;
- 2) Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planas;
- 3) šakiniai korupcijos prevencijos veiksmų planai;
- 4) savivaldybių korupcijos prevencijos veiksmų planai;
- 5) savarankiškos įstaigos veiklos srities korupcijos prevencijos veiksmų planai;
- 6) viešojo sektoriaus subjekto korupcijos prevencijos veiksmų planai.

2. Nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais ir Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planas rengiami Strateginio valdymo įstatymo nustatyta tvarka, jų įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė dalyvaujant Specialiųjų tyrimų tarnybai.

3. Šakinius korupcijos prevencijos veiksmų planus, apimančius kelių savarankiškų įstaigų veiklos sritis, rengia šios savarankiškos įstaigos, jeigu šių planų rengimas numatytas Nacionalinėje darbotvarkėje korupcijos prevencijos klausimais ar kituose norminiuose teisės aktuose. Šakiniai korupcijos prevencijos veiksmų planai taip pat gali būti rengiami šių savarankiškų įstaigų, kurių veiklos sritis apima šakiniai korupcijos prevencijos veiksmų planai, vadovų ar savivaldos institucijų sprendimu.

4. Savivaldybių korupcijos prevencijos veiksmų planai, apimantys vienos savivaldybės ir jai pavaldžių subjektų veiklos sritis, gali būti rengiami savivaldybės tarybos arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.

5. Savarankiškos įstaigos veiklos srities korupcijos prevencijos veikslių planai, apimantys vienos savarankiškos įstaigos veiklos sritį, įskaitant jai pavaldžių viešojo sektoriaus subjektų veiklos sritis, gali būti rengiami savarankiškos įstaigos vadovo sprendimu.

6. Viešojo sektoriaus subjekto korupcijos prevencijos veikslių planai, apimantys vieno viešojo sektoriaus subjekto veiklą, gali būti rengiami viešojo sektoriaus subjekto vadovo sprendimu.

7. Šakiniai, savivaldybių, savarankiškos įstaigos veiklos srities ir viešojo sektoriaus subjekto korupcijos prevencijos veikslių planai rengiami vadovaujantis šiuo įstatymu, Nacionaline darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais, Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planu bei kitais teisės aktais, atsižvelgiant į korupcijos rizikos valdymo vertinimo, atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatus ir kitą informaciją. Korupcijos prevencijos veikslių plane pateikiama korupcijos rizikos veiksnių analizė, nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės, jų vykdytojai ir terminai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

8. Nacionalinę darbotvarkę korupcijos prevencijos klausimais Vyriausybės teikimu tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas, Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planą tvirtina Vyriausybė, o korupcijos prevencijos veikslių planus – juos parengusio viešojo sektoriaus subjekto vadovas ar kitas organas. Viešojo sektoriaus subjekto vadovas atsako už patvirtinto korupcijos prevencijos veikslių plano įgyvendinimą, taip pat už priemonių, kurių atsakingu vykdytoju pagal kitus korupcijos prevencijos planavimo dokumentus paskirtas jo vadovaujamas viešojo sektoriaus subjektas, įgyvendinimą.

9. Korupcijos prevencijos veikslių planų įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja viešojo sektoriaus subjektų vadovai ar jų įgalioti asmenys ir (ar) antikorpucijos komisijos.

10. Specialiųjų tyrimų tarnyba Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka vertina šakinius, savivaldybių, savarankiškos įstaigos veiklos srities ir viešojo sektoriaus subjekto korupcijos prevencijos veikslių planus, jų projektus ir planų įgyvendinimą bei teikia juos priėmusiems subjektams rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus dėl šių planų ir (ar) jų įgyvendinimo.

8 straipsnis. Teisės aktų ar jų projektų antikorpucinis vertinimas

1. Viešojo administravimo subjektas, rengiantis norminio teisės akto projektą, Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka šio teisės akto projekto antikorpucinį vertinimą, jeigu teisės aktu numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su:

- 1) valstybės ar savivaldybių turto valdymu, naudojimu ar disponavimu juo;
- 2) subsidijų, dotacijų, kompensacijų, rentų, pašalpų, premijų ir kitų išmokų mokėjimu iš valstybės ar savivaldybių biudžetų;
- 3) finansinės paramos teikimu ir naudojimu, įskaitant Europos Sąjungos ar kitų fondų finansinę paramą;
- 4) labdaros, paramos teikimu;
- 5) politinių partijų ar politinių kampanijų finansavimu;
- 6) viešaisiais pirkimais, vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų organizacijų pirkimais ar koncesijos suteikimu;
- 7) konkursų eiti asmens, dirbančio viešojo sektoriaus subjekte, pareigas organizavimu, reputacijos, kvalifikacijos, atestacijos ir rotacijos reikalavimų asmenims, dirbantiems viešojo sektoriaus subjekte, nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu;
- 8) prekių ar paslaugų, teikiamų pagal viešąsias sutartis, teikimu;
- 9) licencijų, leidimų išdavimu ar suteikimu, licencijuojamos ūkinės komercinės veiklos ar ūkinės komercinės veiklos, kuriai vykdyti reikalingas valstybės ar savivaldybės institucijų leidimas, subjektų kvalifikacijos ir dalykinės reputacijos reikalavimų nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu;
- 10) akcizais apmokestinamų prekių gamyba, saugojimu, naudojimu, įsigijimu, prekyba ir kontrole;
- 11) teisės pažeidimų tyrimu, atsakomybės už teisės pažeidimus sąlygomis;
- 12) žemėtvarka, teritorijų planavimu, statyba;
- 13) produktų saugos reikalavimų nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu;
- 14) sveikatos apsauga;
- 15) aplinkos apsauga;
- 16) energetika;
- 17) migracija, pilietybės įgijimu ir netekimu;
- 18) mokesčių administravimu;
- 19) administracinių ir viešųjų paslaugų teikimu;
- 20) nacionalinės ar regioninės reikšmės infrastruktūros plėtra.

2. Viešojo administravimo subjektas gali atlikti savo rengiamo norminio teisės akto projekto antikorpucinį vertinimą, jeigu teisės aktu ir nenumatoma reguliuoti visuomeninių santykių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, tačiau, teisės akto projekto rengėjo nuomone, rengiamu teisės aktu numatomas teisinis reguliavimas gali kelti korupcijos riziką.

3. Viešojo administravimo subjekto rengiamo teisės akto projekto antikorpucinį vertinimą atlieka viešojo administravimo subjekto darbuotojas, kuriam viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens yra pavesta atlikti teisės aktų projektų antikorpucinius vertinimus. Atlikdamas antikorpucinį vertinimą,

viešojo administravimo subjekto darbuotojas parengia teisės akto projekto antikorpucinio vertinimo pažymą; ši pažyma pateikiama teisės akto projekto rengėjui ir skelbiama Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

4. Galiojančių norminių teisės aktų antikorpucinį vertinimą gali atlikti galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo subjektai Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, vadovaudamiesi galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo metodika, kurią įgyvendindama Teisėkūros pagrindų įstatymą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus visuomeninius santykius reguliuojančių ir kitų norminio pobūdžio teisės aktų projektų ar galiojančių norminių teisės aktų antikorpucinį vertinimą atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Seimo valdybos, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko, Seimo komiteto, komisijos ar frakcijos prašymu. Jeigu tokio prašymo nėra, Specialiųjų tyrimų tarnyba gali atlikti norminio teisės akto projekto ar galiojančio norminio teisės akto antikorpucinį vertinimą neatsižvelgdama į tai, ar teisės akto ar jo projekto antikorpucinis vertinimas buvo atliktas anksčiau. Specialiųjų tyrimų tarnyba sprendimą atlikti teisės akto ar jo projekto antikorpucinį vertinimą priima atsižvelgdama į:

- 1) kitų, negu nurodyta šios dalies pirmojoje pastraipoje, subjektų prašymus ar pateiktą informaciją apie su galiojančiais norminiais teisės aktais ar jų projektais susijusius korupcijos rizikos veiksnius;
- 2) teisės aktu ar jo projektu reglamentuojamų visuomeninių santykių svarbą;
- 3) pakeitimų, padarytų teisės aktu ar daromų teisės akto projektu, mastą ir pobūdį;
- 4) atitinkamoje srityje esamus korupcijos rizikos veiksnius;
- 5) Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos prioritetus.

6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytas norminio teisės akto projekto ar galiojančio norminio teisės akto antikorpucinis vertinimas atliekamas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

7. Specialiųjų tyrimų tarnybos parengta teisės aktų ar jų projektų antikorpucinio vertinimo išvada paskelbiama Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir nedelsiant pateikiama teisės akto projektą parengusiam, teisės aktą priėmusiam ar jo priėmimą inicijavusiam subjektui, kuris sprendžia, ar tikslinga teisės aktą ar jo projektą tobulinti.

8. Teisės akto projektą parengęs, teisės aktą priėmęs ar jo priėmimą inicijavęs subjektas, gavęs iš Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorpucinio vertinimo išvadą, per du mėnesius nuo šios išvados gavimo dienos viešai paskelbia apie tai, kaip atsižvelgta (planuojama atsižvelgti) į pateiktas pastabas ir pasiūlymus, arba, jeigu į pateiktas pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta, nurodo to priežastis ir motyvus. Šią informaciją teisės akto projektą parengęs, teisės aktą priėmęs ar jo priėmimą inicijavęs subjektas paskelbia Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir pateikia Specialiųjų tyrimų tarnybai nuorodą į ją.

9. Jeigu antikorpucinio vertinimo išvados adresatas yra Seimo struktūrinis padalinys, nurodytas Lietuvos Respublikos Seimo statute, šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka netaikoma, informacija apie antikorpucinio vertinimo išvadą ir atsižvelgimą į ją pateikiama Seimo statuto nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas

1. Viešojo sektoriaus subjekto darbuotojas apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė, daro ar rengiasi padaryti jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai (artimųjų giminaičių ir šeimos narių sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso II skyriuje), privalo pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai, jeigu jis gavo duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta, daroma ši veika ar rengiamasi ją padaryti, ir jeigu teisės aktuose nėra nustatytų praneštinės informacijos atskleidimo ribojimų.

2. Viešojo sektoriaus subjekto darbuotojo pranešimas apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams turi būti pateikiamas per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką momento.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai privalo užtikrinti asmens, pranešusio apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, asmens duomenų konfidencialumą ar anonimiškumą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Asmenims, pranešusiems apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti taikomos pagalbos, apsaugos ir skatinimo priemonės.

10 straipsnis. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas

1. Viešojo sektoriaus subjektas, valdydamas korupcijos riziką, savo nuožiūra gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas gali būti atliekamas viešojo sektoriaus subjekto iniciatyva arba savarankiškos įstaigos ar kito viešojo sektoriaus subjekto, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) kurios valdymo sričiai jis yra priskirtas, siūlymu.

2. Savarankiška įstaiga savo nuožiūra turi teisę atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą viešojo sektoriaus subjekte, kuris jai yra pavaldus ir (ar) priskirtas jos valdymo sričiai. Šią teisę taip pat turi

šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 3 punkte nurodyti viešojo sektoriaus subjektai dėl šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 2 ir 4 punktuose nurodytų viešojo sektoriaus subjektų.

3. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą surašoma išvada, kurioje nurodoma:

- 1) analizuotos veiklos srities aprašymas;
- 2) nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, juos pagrindžiantys duomenys ir (ar) informacija;
- 3) nustatytos korupcijos rizikos ir (ar) rizikos veiksnių sumažinimo ar pašalinimo priemonės.

4. Viešojo sektoriaus subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo patvirtina išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo, priima sprendimus dėl korupcijos rizikos ir jos veiksnių (jeigu jie nustatyti) pašalinimo ar mažinimo, apie tai paskelbia viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje ir informuoja savarankišką įstaigą, kuriai viešojo sektoriaus subjektas pavaldus ar kurios valdymo sričiai jis priskirtas.

5. Viešojo sektoriaus subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo ne vėliau kaip po vienu metų nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje paskelbia, kokie veiksmai buvo atlikti ir kokie rezultatai pasiekti mažinant korupcijos riziką ir (ar) šalinant jos veiksnius.

6. Rekomendacijas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

11 straipsnis. Korupcijos rizikos valdymo vertinimas

1. Viešuosiuose juridiniuose asmenyse, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme, korupcijos rizikos valdymo vertinimas planuojamas ir atliekamas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nustatyta tvarka, o kituose viešojo sektoriaus subjektuose gali būti atliekamas jų vidaus auditą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Viešojo sektoriaus subjektuose, kuriuose nėra įsteigtos vidaus audito tarnybos, korupcijos rizikos valdymo vertinimą ar analogišką procedūrą atlieka kitas už viešojo sektoriaus subjekto veiklos vidaus kontrolę, atitiktį teisės aktų reikalavimams atsakingas padalinys ar darbuotojas jo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Viešojo sektoriaus subjekto vadovas išnagrinėja jam pateiktą korupcijos rizikos valdymo vertinimą, kitus susijusius dokumentus, prireikus priima sprendimus dėl korupcijos rizikos valdymo tobulinimo ir apie priimtus sprendimus paskelbia viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje.

12 straipsnis. Atsparumo korupcijai lygio nustatymas

1. Nustatant atsparumo korupcijai lygį vertinama, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta viešojo sektoriaus subjekte, šių priemonių diegimo kokybė ir praktinis pritaikomumas bei jas taikant pasiekti rezultatai. Pagal šiuos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įdiegimo elementus apskaičiuojamas viešojo sektoriaus subjekto atsparumo korupcijai lygis, kuris pagal iš anksto nustatytą skalę gali būti nuo labai žemo iki labai aukšto.

2. Savarankiškų įstaigų atsparumo korupcijai lygio nustatymą atlieka pačios įstaigos.

3. Kitų, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, viešojo sektoriaus subjektų atsparumo korupcijai lygio nustatymą atlieka jie patys arba savarankiška įstaiga, kuriai viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas pagal valdymo sritį, atsižvelgdami į viešojo sektoriaus subjekto dydį ir administracinius pajėgumus. Teisę nustatyti atsparumo korupcijai lygį taip pat turi šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 3 punkte nurodyti viešojo sektoriaus subjektai dėl šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 2 ir 4 punktuose nurodytų viešojo sektoriaus subjektų.

4. Atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatai skelbiami viešojo sektoriaus subjekto ir (ar) savarankiškos įstaigos, kuriai šis subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas pagal valdymo sritį, interneto svetainėje.

5. Specialiųjų tyrimų tarnyba:

1) analizuoja, apibendrina atsparumo korupcijai lygio nustatymo viešojo sektoriaus subjektuose rezultatus;

2) informuoja apie atsparumo korupcijai lygio nustatymo viešojo sektoriaus subjektuose rezultatus visuomenę;

3) turi teisę savo iniciatyva ar viešojo sektoriaus subjekto prašymu atlikti viešojo sektoriaus subjektų, įskaitant savarankiškas įstaigas, atsparumo korupcijai lygio nustatymą.

6. Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodiką tvirtina Vyriausybė.

13 straipsnis. Antikorupcinių elgesio standartų diegimas

1. Savarankiška įstaiga privalo turėti antikorupcinio elgesio kodeksą ar taisykles, kuriuose, atsižvelgiant į jos veiklos specifiką, išsamiai nustatomi pagrindiniai darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio standartai, kuriais siekiama užtikrinti sąžiningumą, atsakingumą, korupcijos netoleravimą, taip pat aprašomi pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir darbuotojų veiksmai su jais susidūrus.

2. Kitas, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, viešojo sektoriaus subjektas ir jame dirbantys asmenys vadovaujasi pasirinktinai savo arba savarankiškos įstaigos, kuriai viešojo sektoriaus subjektas yra tiesiogiai arba netiesiogiai pavaldus ir (ar) priskirtas pagal valdymo sritį, patvirtintais antikorupcinio elgesio

standartais. Šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 2 ir 4 punktuose nurodyti viešojo sektoriaus subjektai taip pat gali vadovautis šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 3 punkte nurodytų viešojo sektoriaus subjektų patvirtintais antikorpucinio elgesio standartais.

3. Viešojo sektoriaus subjekte už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas kontroliuoja, kaip viešojo sektoriaus subjekto darbuotojai laikosi antikorpucinio elgesio standartų, konsultuoja juos įstaigos veiklos srityje kylančiais antikorpucinio elgesio klausimais, prireikus pagal kompetenciją ir poreikį jiems taiko korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ir kitas teisės aktuose numatytas prevencines ir (ar) poveikio priemones.

4. Specialiųjų tyrimų tarnyba pagal poreikį teikia viešojo sektoriaus subjektams, įskaitant savarankiškas įstaigas, metodinę pagalbą rengiant ir taikant antikorpucinio elgesio standartus.

14 straipsnis. Antikorpucinio sąmoningumo didinimas

1. Antikorpucinio sąmoningumo didinimas vykdomas kaip neatskiriama švietimo dalis ir ugdymas, siekiant puoselėti asmens teisių ir pareigų visuomenei, Lietuvos valstybei sampratą ir didinti visuomenės, viešojo ir privataus sektorių sąmoningumą veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruoti korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio, pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus.

2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras, įgyvendindamas šį įstatymą, užtikrina, kad į pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas būtų įtraukiamos temos, susijusios su antikorpucinio sąmoningumo didinimu.

3. Antikorpucinio sąmoningumo didinimą švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka vykdo švietimo teikėjai pagal teisės aktų nustatyta tvarka parengtas švietimo programas.

4. Specialiųjų tyrimų tarnyba vykdo veiklas, orientuotas į visuomenės antikorpucinio sąmoningumo didinimą, organizuoja mokymus, seminarus, metodinės pagalbos renginius, diskusijas, susijusias su korupcijai atsparios aplinkos kūrimu, švietimo programų rengėjų prašymu derina švietimo programas arba savo iniciatyva pagal savo kompetenciją teikia pasiūlymus dėl šių programų ar jų projektų rengimo ir (ar) tobulinimo.

III SKYRIUS PERSONALO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMAS

15 straipsnis. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimas ir naudojimo tikslai

1. Informacija apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas viešojo sektoriaus subjekte arba siekiantį eiti pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose, (toliau – asmuo) renkama, teikiama į pareigas asmenį skiriančiam, teikiančiam ar paskyrusiam viešojo sektoriaus subjekto vadovui, kolegialaus valdymo organo vadovui arba valstybės politikui (toliau – į pareigas asmenį skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas) ir naudojama siekiant šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytų korupcijos prevencijos tikslų ir uždavinių.

2. Siekiant šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytų korupcijos prevencijos tikslų ir uždavinių, informacija apie asmenį gali būti naudojama šiais tikslais:

1) įvertinti korupcijos rizikos veiksnius, kurie kiltų ir (ar) kyla asmeniui einant pareigas viešojo sektoriaus subjekte;

2) pritaikyti tikslingai parinktas ir proporcingas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ir (ar) priimti su darbo tvarka ir organizavimu susijusius sprendimus, kurių visuma leistų suvaldyti ir (ar) sumažinti šios dalies 1 punkte nurodytus korupcijos rizikos veiksnius;

3) priimti pagrįstus ir motyvuotus sprendimus dėl asmenų skyrimo į pareigas, perkėlimo į kitas pareigas, atsakomybės sričių nustatymo, atsisakymo skirti į pareigas, atleidimo iš pareigų ar kitus sprendimus, susijusius su viešojo sektoriaus subjekto personalo formavimu;

4) prisidėti prie viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo;

5) prisidėti užtikrinant, kad viešojo sektoriaus subjektuose pareigas eitų asmenys, atitinkantys jų tarnybą ar darbą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytus neprikaištingos reputacijos ar kitus specialiuosius reikalavimus;

6) spręsti dėl asmens drausminės ar tarnybinės atsakomybės, kai tam yra pakankamas teisinis ir faktinis pagrindas.

16 straipsnis. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, apimtis

Specialiųjų tyrimų tarnyba surenka ir į pareigas asmenį skiriančiam, teikiančiam ar paskyrusiam subjektui pateikia informaciją apie:

1) asmens teistumą (neatsižvelgiant į tai, ar teistumas išnyko, ar panaikintas);

2) dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ar nusikalstamos veikos, susijusios su asmens funkcijomis viešojo sektoriaus subjekte ar institucijoje, kurioje jis siekia eiti ar eina pareigas, asmens atžvilgiu priimtus nuosprendžius, kuriais asmuo pripažintas kaltu padaręs baudžiamąjį nusižengimą;

3) dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ar nusikalstamos veikos, susijusios su asmens funkcijomis viešojo sektoriaus subjekte ar institucijoje, kurioje jis siekia eiti ar eina pareigas, asmens atžvilgiu priimtus nuosprendžius, kuriais baudžiamoji byla nutraukta, ar nutartis, kuriomis baudžiamoji byla jam buvo nutraukta arba asmuo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės ar bausmės;

4) asmeniui pareikštus įtarimus padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką ar nusikalstamą veiką, susijusią su asmens funkcijomis viešojo sektoriaus subjekte ar institucijoje, kurioje jis siekia eiti ar eina pareigas, taip pat priimtus procesinius sprendimus šiuose baudžiamuosiuose procesuose;

5) asmeniui taikomas ar taikytas organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo Specialiųjų tyrimų tarnyboje dienos);

6) asmens atleidimą iš tarnybos ar pareigų dėl priesaikos sulaužymo, pareigūno (teisėjo) vardo pažeminimo (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo Specialiųjų tyrimų tarnyboje dienos);

7) asmens padarytus tarnybinius nusižengimus (darbo pareigų pažeidimus) ir dėl jų priimtus sprendimus, kai nuo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą ar darbo pareigų pažeidimą, įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip treji metai;

8) asmens padarytus teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų ir privačių interesų derinimą valstybinėje tarnyboje, pažeidimus, kai nuo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas padaręs šį pažeidimą, įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip penkeri metai;

9) asmens padarytus teisės aktų, reglamentuojančių lobistinę veiklą, pažeidimus, kai nuo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas padaręs šį pažeidimą, įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip penkeri metai;

10) asmens padarytus teisės aktų, reglamentuojančių tarnybinės etikos ir elgesio normas, pažeidimus, kai nuo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas padaręs šį pažeidimą, įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip penkeri metai;

11) tai, kad priimamas į valstybės tarnybą asmuo nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į pareigas valstybės tarnyboje (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo Specialiųjų tyrimų tarnyboje dienos);

12) žvalgybos, kriminalinės žvalgybos, analitinės antikorupcinės žvalgybos informaciją apie asmens rengiamą, daromą ar padarytą nusikalstamą veiką arba su asmeniu susijusius korupcijos rizikos veiksnius, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika valstybės ar savivaldybės veiklos srityje, kurioje asmuo siekia eiti arba eina pareigas (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo Specialiųjų tyrimų tarnyboje dienos);

13) asmeniui už administracinius nusižengimus paskirtas administracines nuobaudas ar administracinio poveikio priemonės, kai nuo administracinio nurodymo įvykdymo ar nutarimo, kuriuo asmuo pripažintas padaręs administracinį nusižengimą, įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip vieni metai;

14) dėl asmens atliktus mokesčius patikrinimus, tyrimus, kuriais nustatyti mokesčių įstatymų pažeidimai (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo Specialiųjų tyrimų tarnyboje dienos).

17 straipsnis. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba gauna iš kriminalinės žvalgybos subjektų ar kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų, žvalgybos institucijų, kitų institucijų, įstaigų ir įmonių jų turimą šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytą informaciją apie asmenį, taip pat duomenis iš valstybės registrų ir kitų informacinių sistemų ir šią informaciją kartu su savo apie asmenį turima informacija pateikia asmenį į pareigas skiriančiam, teikiančiam ar paskyrusiam subjektui. Specialiųjų tyrimų tarnyba šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytos informacijos nevertina, išvados dėl asmens tinkamumo siekiamoms ar einamoms pareigoms neteikia.

2. Informacijos apie asmenį pateikimo šiame straipsnyje nustatyta tvarka tikslais negali būti naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės.

3. Šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytą informaciją apie asmenį Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo dienos, išskyrus atvejį, kai pradėtas informacijos pagrįstumo patikrinimas, nurodytas šio straipsnio 14 dalyje. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, įstaigos ir įmonės turimą informaciją ir (ar) duomenis Specialiųjų tyrimų tarnybai privalo pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Specialiųjų tyrimų tarnybos prašymo pateikti informaciją ir (ar) duomenis gavimo dienos, o jeigu tai būtina ir įmanoma, – nedelsdamos.

4. Rašytinis prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją yra privalomas, kai:

1) asmenį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė ar Ministras Pirmininkas;

2) asmuo teikiamas į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose;

3) asmuo skiriamas į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų pareigas;

4) asmuo skiriamas į valstybės ar savivaldybės įmonių, taip pat akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių visos akcijos ar jų dalis, jeigu ji suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei, vienai ar kelioms savivaldybėms, šių bendrovių patronuojamųjų (dukterinių) akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių, visų kitų su šiomis bendrovėmis per paskesnių eilių patronuojamąsias (dukterines) bendroves susijusių patronuojamųjų (dukterinių) bendrovių vadovų ir jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ir valdymo organų narių, padalinių, nesančių kitame struktūriniame padalinyje, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, išskyrus atvejus, kai šiame punkte nurodytus požymius atitinkanti įmonė yra įsteigta užsienio valstybėje ir veikia pagal tos užsienio valstybės įstatymus;

5) asmuo laikinai skiriamas į šios dalies 1–4 punktuose nurodytas pareigas, kai nėra paskirto nuolat šias pareigas einančio asmens.

5. Į pareigas skiriantis ar teikiantis subjektas patvirtina sąrašą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją, ir paskelbia jį savo interneto svetainėje. Į šį sąrašą įtraukiamos visos bent viena iš šio straipsnio 4 dalyje nurodytų požymių atitinkančios pareigybės, taip pat į pareigas skiriančio ar teikiančio subjekto sprendimu – kitos viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų pareigybės.

6. Dėl asmenų, skiriamų ar teikiamų į šio straipsnio 5 dalyje nurodytą sąrašą įtrauktas pareigas, prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją teikiamas visais atvejais. Dėl asmenų, skiriamų ar teikiamų į šio straipsnio 5 dalyje nurodytą sąrašą neįtrauktas pareigas, prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją negali būti teikiamas.

7. Prašymą Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo arba į šias pareigas teikiantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo; apie asmenį, kurį į pareigas skiria ar teikia Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo arba į šias pareigas teikiantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo; apie asmenį, kurį į pareigas skiria savivaldybės taryba, – meras ar jo įgaliotas asmuo; apie asmenį, kurį į pareigas skiria kitas kolegialus valdymo organas, – jo vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

8. Prašymą Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją taip pat gali pasirašyti išrinktas ar paskirtas, bet dar pareigų ne pradėjęs eiti Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas ar meras. Tokiu atveju kartu su prašymu Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją turi būti pateikiamas asmens, apie kurį informacija bus renkama, rašytinis sutikimas rinkti apie jį informaciją šio įstatymo nustatyta tvarka. Informacija apie asmenį jį į pareigas skiriančiam ar teikiančiam subjektui pateikiama tik po to, kai jis pradeda eiti pareigas. Jeigu į pareigas asmenį skiriantis ar teikiantis subjektas ne pradeda eiti pareigų, Specialiųjų tyrimų tarnybos surinkta informacija apie asmenį sunaikinama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo šių aplinkybių paaiškėjimo dienos.

9. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, kriminalinės žvalgybos subjektai, žvalgybos institucijos šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytą informaciją apie asmenis, kuriuos jie skiria į pareigas, renka savarankiškai.

10. Šio straipsnio 7 dalyje nurodyti rašytiniai prašymai Specialiųjų tyrimų tarnybai turi būti pateikiami prieš asmenį skiriant į pareigas. Į pareigas asmuo gali būti paskirtas tik gavus informaciją iš Specialiųjų tyrimų tarnybos. Jeigu kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, žvalgybos institucijos renka informaciją apie asmenį savarankiškai, toks asmuo gali būti paskirtas į pareigas tik surinkus šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytą informaciją.

11. Į pareigas asmenį skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas prašymą Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją gali teikti tik dėl vieno konkursą, atranką laimėjusio, vertinimo, atestacijos, tarnybinio kaitumo ar kitas analogiškas procedūras perėjusio arba savo pasirinkto asmens.

KEISTA:

2023 05 25 įstatymu Nr. XIV-1993 (nuo 2024 01 01)

(TAR, 2023, Nr. 2023-11563)

12. Informacija apie asmenį pateikiama į pareigas asmenį teikiančiam, skiriančiam ar paskyrusiam subjektui. Jeigu dalis informacijos yra įslaptinta, ji pateikiama tik tuo atveju, jei į pareigas asmenį teikiantis, skiriantis ar paskyręs subjektas turi leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima atitinkama slaptumo žyma. Jeigu į pareigas asmenį teikiantis, skiriantis ar paskyręs subjektas yra kolegialus valdymo organas ir informacija apie asmenį pateikiama tokio kolegialaus valdymo organo vadovui, su informacija apie asmenį turi teisę susipažinti visi kolegialaus valdymo organo nariai, o jeigu dalis informacijos apie asmenį yra įslaptinta, – šio kolegialaus valdymo organo nariai, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima atitinkama slaptumo žyma.

13. Asmenį į pareigas skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas teisės aktų nustatyta tvarka atsako, kad į pareigas, įtrauktas į šio straipsnio 5 dalyje nurodytą sąrašą, būtų priimti tik asmenys, apie kuriuos iš Specialiųjų tyrimų tarnybos gauta ir šiame straipsnyje nustatyta tvarka įvertinta informacija apie asmenį.

14. Jeigu kyla abejonių dėl apie asmenį surinktos ar pateiktos informacijos pagrįstumo, Specialiųjų tyrimų tarnyba savo iniciatyva ar į pareigas asmenį skiriančio, teikiančio ar paskyrusio subjekto prašymu privalo atlikti tokios informacijos pagrįstumo patikrinimą. Informacijos pagrįstumo patikrinimas atliekamas per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo ar sprendimo patikrinti tokią informaciją priėmimo dienos. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, įstaigos ir įmonės turimą informaciją ir (ar) duomenis privalo patikrinti ir pateikti Specialiųjų tyrimų tarnybai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Specialiųjų tyrimų tarnybos prašymo atlikti informacijos patikrinimą gavimo dienos, o jeigu tai būtina ir įmanoma, – nedelsdamos.

15. Į pareigas asmenį paskyrusio subjekto ar jo įgalioto asmens rašytinis prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją apie asmenį, einantį pareigas, turi būti motyvuotas ir pagrįstas duomenimis, keliančiais abejonių dėl asmens, apie kurį prašoma pateikti informaciją, patikimumo, tinkamumo eiti pareigas. Jeigu yra abejonių dėl kriminalinės žvalgybos subjektuose, kriminalinės žvalgybos pagrindinėse institucijose ar žvalgybos institucijose einančio pareigas asmens patikimumo, tinkamumo eiti pareigas, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, kriminalinės žvalgybos subjektai ar žvalgybos institucijos šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytą informaciją apie einantį pareigas asmenį renka savarankiškai. Prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją apie asmenį, einantį pareigas, gali būti teikiamas tik dėl asmens, einančio pareigas, įtrauktas į šio straipsnio 5 dalyje nurodytą sąrašą.

16. Išsamią informacijos apie asmenį pateikimo tvarką nustato ir prašymo pateikti informaciją apie asmenį formą tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

17. Šiame straipsnyje nurodyti Specialiųjų tyrimų tarnybos veiksmai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, naudojimo tvarka

1. Į pareigas asmenį skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas šio įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti ir tik šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nurodytais tikslais.

2. Į pareigas asmenį skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie asmenį negali perduoti tretiesiems asmenims, išskyrus už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą subjektą, kuris šią informaciją naudoja išimtinai tik šio įstatymo 24 straipsnio 5 dalies 6 punkte nurodytoms funkcijoms atlikti, bei kitus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus atvejus.

3. Siekiant šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytų tikslų ir uždavinių, turi būti pasirenkami kuo mažiau asmens teises (įskaitant teisę lygiomis teisėmis stoti į valstybinę tarnybą ir teisę į karjerą) varžantys informacijos apie asmenį naudojimo būdai ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės. Pirmenybė teikiama šiame ir kituose įstatymuose numatytiems korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir viešųjų bei privačių interesų konfliktų prevencijos priemonėms, nesusijusioms su atsisakymu skirti asmenį į pareigas ar atleidimu iš jų.

4. Mažareikšmiai, atsitiktiniai faktai ar aplinkybės negali būti pagrindas priimti sprendimą neskirti asmens į pareigas ar iš jų atleisti.

5. Jeigu iš šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytos informacijos matyti, kad asmuo neatitinka jo tarnybą ar darbą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytų nepriekaištingos reputacijos ar kitų specialiųjų reikalavimų, kurių neatitinkantis asmuo negali eiti atitinkamų pareigų, asmenį atsisakoma teikti ar skirti į pareigas arba jis atleidžiamas iš pareigų jo darbą ar tarnybą reglamentuojančių teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka.

6. Jeigu šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytos informacijos visuma nesudaro pagrindo konstatuoti, kad asmuo neatitinka jo darbą ar tarnybą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų nepriekaištingos reputacijos ar kitų specialiųjų reikalavimų, tačiau iš šios informacijos visumos gali būti padaryta pagrįsta ir motyvuota išvada, kad paskyrus asmenį į pareigas kils korupcijos rizika ir ją lemiantys veiksniai negali būti sumažinti ar pašalinti mažiau asmens teises ribojančiomis priemonėmis, gali būti priimamas sprendimas atsisakyti asmenį teikti ar skirti į pareigas. Tokiu atveju ši šio įstatymo nuostata sudaro savarankišką pagrindą atsisakyti asmenį teikti ar skirti į pareigas motyvuotu asmenį į pareigas teikiančio, skiriančio ar paskyrusio subjekto sprendimu, kuriame turi būti nurodyti tokio sprendimo teisiniai ir faktiniai pagrindai.

7. Jeigu šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytos ir kitos į pareigas asmenį skyrusiam subjektui žinomos informacijos visuma sudaro pagrindą manyti, kad galimai buvo padarytas tarnybinis arba drausminis nusižengimas, tokio nusižengimo tyrimas atliekamas asmens darbą ar tarnybą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, išlaikant šiuose teisės aktuose numatytas asmens teisių apsaugos garantijas.

8. Jeigu asmuo skiriamas į pareigas nesilaikant šio įstatymo 17 straipsnio 10 dalyje nustatyto reikalavimo skirti asmenį į pareigas tik gavus informaciją iš Specialiųjų tyrimų tarnybos, teisę kreiptis į tokį sprendimą priėmusį viešojo administravimo subjektą arba pagal pavaldumą aukštesnį viešojo administravimo subjektą dėl tokio sprendimo pripažinimo netekusiu galios Viešojo administravimo įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka turi įstaigos, kurioje priimtas toks sprendimas, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, Vyriausybės atstovas apskrityje (jeigu sprendimas priimtas vietos savivaldos institucijoje) arba Specialiųjų tyrimų tarnyba. Jeigu viešojo administravimo subjektas atsisako tokį sprendimą pripažinti netekusiu galios arba jeigu viešojo sektoriaus subjektui, kaip jis apibrėžtas šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje, netaikomas Viešojo administravimo įstatymas, įstaigos, kurioje priimtas toks sprendimas, savininko

teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, Vyriausybės atstovas apskrityje arba Specialiųjų tyrimų tarnyba turi teisę kreiptis į teismą dėl šio sprendimo pripažinimo netekusiu galios.

9. Į pareigas asmenį teikiantis ar skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neteikti arba neskirti asmens į pareigas, privalo per 3 darbo dienas pasirašytinai supažindinti asmenį su pateikta apie jį informacija.

10. Asmens, kuris paskirtas eiti atitinkamas pareigas, prašymu į pareigas jį teikęs ar paskyręs subjektas privalo per 3 darbo dienas pasirašytinai supažindinti asmenį su apie jį pateikta informacija.

11. Asmuo priimtą sprendimą neskirti jo į pareigas arba atleisti jį iš pareigų gali skųsti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas ir informacijos apsauga renkant, teikiant ir naudojant informaciją apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, kriminalinės žvalgybos subjektai, žvalgybos institucijos, į pareigas asmenį skiriantys ar paskyrę subjektai, kiti asmenys, įmonės, įstaigos ar organizacijos, kuriems dėl šiame skyriuje numatytų informacijos rinkimo, pateikimo ar naudojimo veikslių tapo žinoma informacija apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, privalo užtikrinti, kad asmens duomenys, gauti šiame skyriuje nustatyta tvarka, būtų tvarkomi vadovaujantis šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytuose asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba, atlikdama šiame straipsnyje nustatytus informacijos apie asmenį surinkimo, pateikimo ar kitus su šiame straipsnyje nustatytais funkcijomis susijusius veiksmus, asmens duomenis tvarko nusikalstamų veikų prevencijos ir nacionalinio saugumo tikslais.

3. Specialiųjų tyrimų tarnyba, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, kriminalinės žvalgybos subjektai, žvalgybos institucijos, į pareigas asmenį skiriantys ar paskyrę subjektai, kiti asmenys, įmonės, įstaigos ar organizacijos, kuriems dėl šiame skyriuje numatytų informacijos rinkimo, pateikimo ar naudojimo veikslių tapo žinoma informacija apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, privalo užtikrinti, kad informacija apie asmenį (įskaitant informacijos apie asmenį rinkimo faktą ir asmens siekiamas eiti pareigas) būtų apsaugota nuo atskleidimo tretiesiems asmenims, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.

4. Specialiųjų tyrimų tarnyba, į pareigas asmenį skiriantis, teikiantis ar paskyręs subjektas ir kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, atliekantys bet kokius šiame straipsnyje numatytos informacijos administravimo veiksmus (įskaitant asmens supažindinimą su apie jį pateikta informacija šio įstatymo 18 straipsnio 9 ir 10 dalyse nustatytais atvejais) privalo laikytis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytų atskirų kategorijų informacijos administravimo reikalavimų.

IV SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS SUBJEKTAI, JŲ TEISĖS IR PAREIGOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS SRITYJE

20 straipsnis. Korupcijos prevencijos subjektai

1. Respublikos Prezidentas, Seimas ir Vyriausybė formuoja korupcijos prevencijos politiką Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo, Seimo statuto, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Vyriausybė, įgyvendindama šį įstatymą:

1) dalyvaujant Specialiųjų tyrimų tarnybai rengia ir teikia Seimui svarstyti Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais projektą, teikia pasiūlymus dėl jo papildymo ar pakeitimo;

2) tvirtina Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planą;

3) kontroliuoja ir užtikrina korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimą Vyriausybei atskaitinguose viešojo sektoriaus subjektuose, ministerijose ir joms pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose;

4) numato veiksmingam korupcijos prevencijos įgyvendinimui būtinas lėšas;

5) teikia Seimui pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ir papildymo.

3. Specialiųjų tyrimų tarnyba, įgyvendindama šį įstatymą:

1) dalyvauja Vyriausybei rengiant Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais projektą ir teikia pasiūlymus dėl jo papildymo ar pakeitimo;

2) dalyvauja rengiant Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais plano projektą;

3) atlieka Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais ir jos plano įgyvendinimo stebėseną;

4) stebi, vertina ir analizuoja viešojo sektoriaus subjektų veiklą kuriant korupcijai atsparią aplinką ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimo tendencijas privačiame sektoriuje;

5) metodiškai vadovauja ir teikia pagalbą kitiems viešojo ir privataus sektorių subjektams kuriant korupcijai atsparią aplinką arba taikant konkrečias korupcijos prevencijos priemones;

6) koordinuoja korupcijai atsparios aplinkos kūrimo viešajame ir privačiame sektoriuose veiklą;

7) teikia Respublikos Prezidentui, Seimui, Vyriausybei pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ar papildymo;

8) kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių institucijomis ar įstaigomis įgyvendina jai pavestas korupcijos prevencijos priemones;

9) atlieka kitas šio ar kitų įstatymų jai pavestas funkcijas.

4. Kiti korupcijos prevencijos subjektai yra:

1) Seimo kontrolieriai;

2) Lietuvos Respublikos prokuratūra;

3) savivaldybių tarybos ir antikorupcijos komisijos;

4) Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;

5) Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija;

6) Viešųjų pirkimų tarnyba;

7) policija ir kitos ikiteisminio tyrimo įstaigos;

8) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos;

9) Vyriausybės atstovai;

10) fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie savanoriškai arba vadovaudamiesi šiuo įstatymu ir (ar) kitais teisės aktais vykdo veiklą ar priemones, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka ar didinamas atsparumas korupcijai.

21 straipsnis. Savarankiškos įstaigos

1. Savarankiškos įstaigos, įgyvendindamos šio įstatymo nuostatas:

1) šiame įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka tvirtina ir įgyvendina korupcijos prevencijos veiksmų planus;

2) įgyvendina kitas joms teisės aktais pavestas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ir pagal kompetenciją užtikrina, kad šios priemonės būtų reikiama apimtimi įgyvendinamos pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose;

3) skatina, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijai atsparios aplinkos kūrimą pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose;

4) nustato pavaldžių ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtų viešojo sektoriaus subjektų atsparumo korupcijai lygį ir teikia pasiūlymus dėl reikiamų priemonių diegimo;

5) informuoja visuomenę apie pažangą kuriant korupcijai atsparią aplinką savo įstaigoje ir jai pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose;

6) pagal kompetenciją imasi aktyvių teisinių, organizacinių ir kitų priemonių, skirtų užkirsti kelią korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams savo įstaigoje, jai pavaldžiuose ir (ar) valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose, o jeigu šie pažeidimai padaryti, – atskleisti ir pritaikyti teisinio poveikio ar kitas priemones, išskyrus su ikiteisminio tyrimo atlikimu susijusias priemones.

2. Savarankiškos įstaigos imasi priemonių užtikrinti, kad jose ir joms pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose, atsižvelgiant į jų dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, būtų taikomos šios korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės:

1) vykdoma teisės pažeidimų (įskaitant korupcinio pobūdžio) prevencija ir tyrimas;

2) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atliekamas korupcijos rizikos valdymo vertinimas;

3) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atliekamas teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas;

4) šio įstatymo III skyriuje nustatytais atvejais ir tvarka surenkama ir vertinama informacija apie asmenį;

5) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atliekamas atsparumo korupcijai lygio nustatymas;

6) atliekama darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų derinimo praktikos kontrolė ir stebėseną;

7) didinamas darbuotojų antikorupcinis sąmoningumas;

8) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka rengiamas korupcijos prevencijos veiksmų planas, atliekama šio plano įgyvendinimo stebėseną;

9) kitos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės, kurias įpareigoja vykdyti šis įstatymas ar kiti teisės aktai.

3. Savarankiškos įstaigos gali imtis priemonių užtikrinti, kad jose ir joms pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose būtų taikomos ir kitos, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės.

22 straipsnis. Privataus sektoriaus subjektai

1. Privataus sektoriaus subjektų dalyvavimas kuriant korupcijai atsparią aplinką grindžiamas šių subjektų savanoriškumu bei viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimu.

2. Valstybė skatina privataus sektoriaus subjektų įsitraukimą į korupcijai atsparios aplinkos kūrimą viešajame sektoriuje, taip pat privataus sektoriaus subjektų veiklą kuriant korupcijai atsparią aplinką privačiame sektoriuje.

23 straipsnis. Viešojo ir privataus sektorių subjektų teisės ir pareigos

1. Viešojo ir privataus sektorių subjektai turi teisę:
  - 1) teikti valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms pasiūlymus korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais;
  - 2) nustatyti priemones, skatinančias korupcijai atsparios aplinkos kūrimo užtikrinimą;
  - 3) gauti metodinę informaciją korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais iš Specialiųjų tyrimų tarnybos ar kitų korupcijos prevencijos subjektų, nurodytų šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje.
2. Viešojo sektoriaus subjektai:
  - 1) pagal kompetenciją įgyvendina valstybės politiką korupcijai atsparios aplinkos kūrimo srityje;
  - 2) užtikrina, kad būtų vykdomos šio įstatymo ir kitų korupcijai atsparios aplinkos kūrimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatos;
  - 3) šalina teisės aktų reikalavimų pažeidimus;
  - 4) teikia korupcijos prevenciją vykdančioms ar už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingiems subjektams informaciją, reikalingą kuriant korupcijai atsparią aplinką;
  - 5) rengia mokymus darbuotojams korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais;
  - 6) savo interneto svetainėje viešina nuasmenintą informaciją apie per paskutinius trejus metus jų nustatytus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, jų pobūdį, skaičių, atliktus veiksmus juos tiriant ir taikytas teisinio poveikio ar kitas priemones, skirtas tokių pažeidimų padariniams pašalinti ir užkirsti kelią tokiems pažeidimams ateityje;
  - 7) sudaro galimybes asmenims teikti nuomonę ir pasiūlymus dėl korupcijai atsparios aplinkos kūrimo;
  - 8) siekia užtikrinti, kad korupcijai atsparios aplinkos kūrimo principai ir pagrindiniai šio įstatymo reikalavimai būtų įgyvendinami viešojo sektoriaus subjekto užsienio valstybėse įsteigtuose ir veikiančiuose subjektuose tiek, kiek šie reikalavimai neprieštarauja užsienio valstybės, kurioje toks subjektas yra įsteigtas ir veikia, teisės aktams;
  - 9) atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas pareigas.
3. Viešojo sektoriaus subjekte už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsako vadovas. Atlikdamas šią pareigą, vadovas privalo imtis priemonių, būtinų šiam įstatymui įgyvendinti.

24 straipsnis. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai

1. Savarankiškos įstaigos steigia už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius arba paskiria už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis. Šie asmenys yra atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą savarankiškoje įstaigoje, taip pat savarankiškos įstaigos vadovo ar kito valdymo organo sprendimu – ir savarankiškai įstaigai pavaldžiuose ir (ar) jos valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose.
2. Viešojo sektoriaus subjektas, kuris nėra savarankiška įstaiga, privalo įsteigti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius, skirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis arba jiems priskirtinas funkcijas pavesti tam tikriems darbuotojams, kai šiame viešojo sektoriaus subjekte dirba ar pareigas eina 200 ar daugiau darbuotojų ir jeigu savarankiškoje įstaigoje ar kitame viešojo sektoriaus subjekte, kuriam šis viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas jo valdymo sričiai, nėra įsteigto ar skirto subjekto, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą pavaldžiuose ir (ar) jos valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose.
3. Kiti, negu nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, viešojo sektoriaus subjektai gali steigti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius, skirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis arba jiems priskirtinas funkcijas pavesti kitiems darbuotojams.
4. Jeigu viešojo sektoriaus subjekte nėra įsteigto už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo padalinio, paskirto už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens ar šios funkcijos nėra pavestos kitiems darbuotojams, korupcijai atsparios aplinkos kūrimą tokia viešojo sektoriaus subjekte pagal kompetenciją užtikrina savarankiškos įstaigos ar kito viešojo sektoriaus subjekto, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas jo valdymo sričiai, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas.
5. Šio straipsnio 1–4 dalyse nurodyti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai atlieka šias funkcijas:
  - 1) pagal kompetenciją Valstybės tarnybos įstatymo, Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka vykdo teisės pažeidimų tyrimą arba dalyvauja juos tiriant, jeigu specialiuosiuose įstatymuose ar jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nenustatyta kita pažeidimų tyrimo tvarka;
  - 2) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą;
  - 3) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atlieka teisės aktų projektų antikorpucinius vertinimus;
  - 4) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atlieka atsparumo korupcijai lygio nustatymą;
  - 5) pagal kompetenciją užtikrina arba pagal poreikį dalyvauja užtikrinant Pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimą viešojo sektoriaus subjekte;
  - 6) pagal kompetenciją dalyvauja ir teikia nuomonę personalo formavimo procedūrose vertinant šio įstatymo III skyriuje nustatyta tvarka gautą informaciją apie asmenį;

- 7) atlieka viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų derinimo praktikos kontrolę ir stebėseną;
  - 8) organizuoja viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo didinimą;
  - 9) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka rengia korupcijos prevencijos veiksmų planą, pagal kompetenciją atlieka jo įgyvendinimo stebėseną;
  - 10) teikia pasiūlymus viešojo sektoriaus subjekto vadovui dėl korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių diegimo ir įgyvendinimo;
  - 11) pagal poreikį ir kompetenciją atlieka kitas funkcijas, gerinančias korupcijai atsparią aplinką.
6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas viešojo sektoriaus subjekto vadovas gali pavesti atlikti kitiems viešojo sektoriaus subjekto padaliniams ar darbuotojams, jeigu tokiu atveju atitinkama funkcija bus įgyvendinama racionaliausiu būdu.

25 straipsnis. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų nepriklausomumas ir veiklos garantijos

1. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas viešojo sektoriaus subjekto vadovui. Viešojo sektoriaus subjekto vadovas užtikrina už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo subjekto veiklos ir organizacinį nepriklausomumą, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo veiklai reikalingus išteklius, už šią veiklą atsakingų subjektų teises ir veiklos garantijas, įskaitant priemones, kuriomis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai ir (ar) jų darbuotojai apsaugomi nuo galimo neigiamo poveikio dėl jų atliekamų funkcijų.

2. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų veikla reglamentuojama viešojo sektoriaus subjekto patvirtintuose už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų nuostatuose ir (arba) pareigybių aprašymuose. Jie rengiami vadovaujantis Vyriausybės patvirtintais pavyzdiniais už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų nuostatais ir (arba) pareigybių aprašymais, kuriuose turi būti nustatoma, kurios šių pavyzdinių dokumentų nuostatos taikomos be išimčių, o nuo kurių nukrypimas galimas, jeigu jis yra pakankamai motyvuotas, nukrypimą pagrindžiančias aplinkybes užfiksuojant viešojo sektoriaus vadovo sprendime, kuriuo patvirtinami už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų nuostatai ir (arba) pareigybių aprašymai, arba kitu būdu, užtikrinančiu pakankamą priimtų sprendimų priežasčių ir motyvų atsekamumą.

3. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo padalinio darbuotojai, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi asmenys ar kiti darbuotojai, kuriems pavestos šios funkcijos, turi turėti:

1) gebėjimus ir kvalifikaciją, pakankamą šio įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti;

2) galimybę nuolat tobulinti kvalifikaciją korupcijai atsparios aplinkos kūrimo srityje;

3) galimybę duomenis apie nustatytus pažeidimus, korupcijos rizikos veiksnius, pasiūlymus dėl korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir kitą reikšmingą informaciją teikti tiesiogiai viešojo sektoriaus subjekto vadovui;

4) pakankamas veiklos ir nepriklausomumo garantijas, kad galėtų objektyviai ir nešališkai atlikti šio įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas.

4. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai, atlikdami savo funkcijas, turi teisę:

1) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų, taip pat registru, valstybės informacinių sistemų jų turimą ar tvarkomą ir korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams tirti bei korupcijai atspariai aplinkai kurti reikalingą informaciją;

2) gauti iš viešojo sektoriaus subjekto, kuriame jis dirba arba dėl kurio atlieka korupcijai atsparios aplinkos kūrimo funkcijas, darbuotojų paaiškinimus dėl galimai padarytų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų;

3) tvarkyti asmens duomenis, kai tai būtina, ir tik tuos asmens duomenis, kurių reikia kuriant korupcijai atsparią aplinką, užtikrinant korupcijos prevenciją, nustatant ir tiriant korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, vadovaujantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26 straipsnis. Šio įstatymo nustatytų priemonių vykdymo kontrolė

1. Jeigu viešojo sektoriaus subjektas nesima pakankamų priemonių korupcijai atspariai aplinkai kurti, kaip jos apibrėžtos šio įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje, nevykdo ar netinkamai vykdo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ir neužtikrina tinkamo korupcijos rizikos valdymo, Specialiųjų tyrimų tarnyba dėl šio viešojo sektoriaus subjekto turi teisę:

1) viešai skelbti informaciją apie nepakankamus ar netinkamus viešojo sektoriaus subjekto veiksmus kuriant korupcijai atsparią aplinką;

2) informuoti savarankišką įstaigą, kuriai viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ar priskirtas pagal valdymo sritį, ir teikti pasiūlymus dėl korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių taikymo, išskyrus atvejus, kai viešojo sektoriaus subjektas yra savarankiška įstaiga;

3) siūlyti klausimą dėl nepakankamų ar netinkamų viešojo sektoriaus subjekto veiksmų kuriant korupcijai atsparią aplinką svarstyti Vyriausybės komitetuose, komisijose ar Ministro Pirmininko sudarytose darbo grupėse, jeigu viešojo sektoriaus subjektas yra atskaitingas Vyriausybei ar ministerijoms, arba Seimo komitetuose, komisijose ar jų sudarytose darbo grupėse;

4) informuoti dėl nepakankamų ar netinkamų viešojo sektoriaus subjekto veiksmų kuriant korupcijai atsparią aplinką Vyriausybės atstovą ir (ar) Vyriausybę, kai viešojo sektoriaus subjektas yra savivaldybė.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba, prieš atlikdama šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytus veiksmus, apie numatomus veiksmus informuoja viešojo sektoriaus subjektą, dėl kurio šie veiksmai numatomi. Viešojo sektoriaus subjektas turi teisę Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti paaiškinimus ir kitą informaciją, susijusią su nevykdymomis ar netinkamai vykdomomis korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonėmis.

3. Jeigu, taikant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ar vykdant korupcijos prevencijos priemones, gaunama duomenų apie galimai padarytą teisės akto pažeidimą, šie duomenys pagal kompetenciją perduodami už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingiems subjektams arba kitiems kompetentingiems subjektams, kurie atlieka tolesnius veiksmus, susijusius su pažeidimo tyrimu.

4. Šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti Specialiųjų tyrimų tarnybos veiksmai gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Už šio įstatymo pažeidimus Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai atsako Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas

1. Specialiųjų tyrimų tarnybai įgyvendinant šį įstatymą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymu.

2. Kitoms Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms, kaip jos apibrėžtos Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatyme, įgyvendinant šį įstatymą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu ir jų veiklą reglamentuojančiais specialiaisiais įstatymais.

3. Kitiems subjektams įgyvendinant šį įstatymą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendroju duomenų apsaugos reglamentu), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir šiuo įstatymu.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS